

Šťastné hľadanie

Pasáž z Lukášovho evanjelia (Lk 2,41-52), tradične nazývaná „Ježiš medzi učiteľmi v Chráme“, vypĺňa dlhé ticho Ježišových skrytých rokov (medzi jeho narodením a začiatkom verejného života) dvoma veľmi podobnými vetami, ktoré súhrnne opisujú jeho vývoj ako muža (Lk 2,40.52).

v. 41: Trikrát do roka sa konali slávnosti, ktoré, podľa Pánovho príkazu, zvolávali pútnikov do Jeruzalema: *Tri razy do roka mi budeš sláviť sviatky! Zachováš sviatok Nekvasených chlebov: sedem dní budeš jesť nekvasené chleby, ako som ti prikázal, v určenom čase v mesiaci abib! Ved' v ňom si vyšiel z Egypta. Ale neprídeš predo mňa s prázdnyimi rukami! Okrem toho (zachováš) sviatok Žatvy, prvotín svojej práce, toho, čo si zasial na poli, a sviatok Oberania na konci roka, keď zoberieš z poľa svoju úrodu! Tri razy do roka sa ukáže každý muž pred Pánom, svojim Bohom!* (Ex 23,14-17). Svätá rodina z Nazareta urobila viac, ako vyžadoval zákon. V skutočnosti aj Mária vykonala púť, hoci to nebolo pre ženy povinné. Ježiša zobrali do Jeruzalema, aby si zvykol na dodržiavanie Zákona.

v. 42: V dvanástich rokoch (12 rokov naznačuje prechod z detstva do zrelosti muža) každý židovský chlapec, teda aj Ježiš, prechádza obradom zvaným *Bar mitzwah* (syn prikázania/zákona). Je to obrad náboženskej dospelosti: od tej chvíle môže chlapec slávnostne čítať Božie slovo v synagóge, na stretnutiach komunity Izraela a stane sa nábožensky plnoletým. Táto prvá Ježišova cesta do Jeruzalema predznamenáva ďalšiu cestu, „exodus, ktorý zavŕši v Jeruzaleme“ (Lk 9,31), cestu ku krížu, ktorá sa nachádza v druhej časti Lukášovho evanjelia (Lk 9,51).

v. 43: Slávnosť Veľkej noci trvala sedem dní. Na konci týždňa Jozef a Mária odišli, rozdelení na skupiny príbuzných a známych, a nezbdali, že Ježiš zostal v chráme, v dome svojho Otca.

v. 44: Jeho rodičia ho nevedeli nájsť, no mysleli si, že je „v sprievode“. Nenachádzal sa medzi „príbuznými“ podľa tela, pretože jeho príbuzní „sú tí, ktorí počúvajú Božie slovo“ (Lk 8,21). A nemohli ho nájsť, pretože Ježiš sa vydáva cestou, ktorá nie je ľudská ... ak ho chcú rodičia nájsť, aj oni sú nútení zmeniť svoju cestu.

v. 45: Celá Máriina cesta je v podstate cesta odpútania sa od Ježiša, čo znamená, že Dieťa, ktorého je matkou, splodila nie pre seba, ale pre Boha a pre svet, aby plnil Božiu vôľu a svoje poslanie vo svete. Ježišovo odlúčenie neznamená pre Máriu stratu zmyslu plodnosti, naopak, znamená, že sa táto plodnosť ešte zväčšuje. V skutočnosti sa Máriino materstvo rozširuje a stáva sa cirkevným materstvom. Každé odpútanie, ktoré sa od nás v živote žiada, je len príležitosťou na rozšírenie nášho života. Niekedy máme dojem, že život sa stáva užším, biednejším, chudobnejším, lebo strácame niečo krásne. Zákon evanjelia hovorí, že každé odlúčenie vlastne obohacuje život, pretože: *Ak pšeničné zrno nepadne do zeme a neodumrie, ostane samo. Ale ak odumrie, prinesie veľkú úrodu* (Jn 12,24).

v. 46: Najmenej päťkrát v evanjeliu a v Skutkoch, Lukáš používa výraz „tri dni“ alebo „tretí deň“ v súvislosti so smrťou a vzkriesením Ježiša. Tento Máriin príbeh je príbehom každého veriaceho, ktorý „po troch dňoch nájde Ježiša v dome svojho otca“. A toto nájdenie je konečným výsledkom viery, je to veľkonočné oznámenie a pozvanie hľadať Ježiša vždy tam, kde skutočne je. Jeruzalemský chrám je konečným cieľom Ježišovej cesty, je „domom modlitby“ (Lk 19,46), miestom, kde v posledných dňoch svojho života „každý deň učil“ (Lk 19,47) a „hlásal slovo Božie“ (Lk 20,1). Evanjelium podľa Lukáša sa končí vetou: *Stále boli v chráme a velebili Boha* (Lk 24,53) a opäť v chráme nachádzame apoštolov v začiatkoch Cirkvi (Sk 2,46; 3,1n.; 5,20n.). Tým, že nám Lukáš ukazuje mladého Ježiša sediaceho v chráme, ako učí, poukazuje na cieľ jeho poslania-jeho úlohu eschatologického majstra, ktorý prišiel dokonale vysvetliť vôľu Otca, a zároveň poukazuje aj na poslanie Cirkvi.

v. 47: Dialóg s chrámovými učiteľmi, v ktorom ich Ježiš „počúval a pýtal sa ich“, znamená prepojenie continuity medzi Starým zákonom a evanjeliom. Úžas, ktorý sa zmocňuje jeruzalemských učiteľov „nad jeho inteligenciou a odpoveďami“, ukazuje nadradenosť Kristovho slova nad tým, ktoré zachovávajú učiteľia, a svedčí o jeho hlbokej znalosti Zákona. Neskôr bude samotný Ježiš považovaný za učiteľa (Lk 10,25) a ľud bude žasnúť nad jeho učením a vyhlasovať, že učí ako ten, kto má moc, a nie ako zákonníci (Mt 7,28n.)

v. 48: Máriine slová sú spontánnym vyjadrením bolesti a trápenia dlhých hodín hľadania.

v. 49: Ježiš si je vedomý toho, že je Božím Synom, ako hovorí Písmo: *Honosí sa, že má znalosť o Bohu, nazýva sa synom Pánovým* (Múdr 2,13) a nazýva Boha „Abba“ „Otec“. Neskôr sa oddeľuje od rodiny a začína nový spôsob života: začína byť kazateľom, a trávi svoj život pre naplnenie plánu Otca.

v. 50: Mária a Jozef nerozumeli slovám svojho syna a to znamená, že nerozumeli ani činom Boha. Každé zjavenie im predstavuje nové záhady: jeho narodenie v jaslách, jeho detstvo, jeho život s príbuznými/ľuďmi, jeho smrť na kríži. Jeho rodičia sú pre nás vzorom, pretože zostávajú verní svojmu povolaniu, aj keď nerozumejú.

v. 51: Ježiš sa vracia do Nazareta a podriaďuje sa svojim rodičom s novým a veľkým poslaním, ktoré ho stavia do jedinečného a výlučného vzťahu s Bohom. Mária chápe, že aj ona musí kráčať cestou viery, v ktorej objaví tajomstvo svojho Syna a vďaka ktorej bude stále viac strácať Syna ako vlastníctvo, aby ho mohla mať ako spásonosný dar od Boha. Začína chápať, že jej odlúčenie od Syna nie je znakom vzdialenosti, ale blízkosti, pretože s vierou stále viac vstupuje do plánu spásy, ktorý Kristus uskutočňuje. Tieto udalosti naplňujú jej ducha a stávajú sa svetlom jej života. Mária uchovávala „tieto veci“ vo svojom srdci a postupne jej odhaľovali Boží plán: ich plný a pravý význam (Lk 1,1-4).

v. 52: Evanjelista na záver poznamenáva, že Ježiš „sa vzrástol v múdrosti, veku a v obľube u Boha i u ľudí“ (pozri 1Sam 2,26). Ježiš musí čakať, kým príde jeho hodina, v ktorej bude završený jeho rast. Potom sa predstaví ako prorok, ktorý prevyšuje všetkých prorokov v múdrosti a poznaní Boha, lebo jeho múdrosť je konať Otcovu vôľu.

Dnešné evanjelium rozpráva o hľadaní... Ježiš zostáva hľadať v Jeruzaleme, lebo ani Boží Syn nie je uchránený pred tým, aby musel hľadať. On, ktorý je človekom viac ako ktokoľvek iný, hľadá ... pýta sa na zmysel svojho bytia, túži po smerovaní, horizonte, šťastí ... aj On chce porozumieť „veciam Otca a jeho vôli“. Mária a Jozef, jeho rodičia, tiež hľadajú ... svojho syna. Aj my v živote neustále niečo hľadáme ... možno aj nevedome, ale každopádne hľadáme. Hľadáme prácu, dom, deti, jedlo, vodu, oddych, dohody, vlastnú cestu a identitu, lásku, priateľov, slová a odpovede na otázky, šťastie, pomoc ... hľadáme Pravdu, Dobro, Radosť ... hľadáme Boha.

Sv. Augustín povedal: *Čím viac Boha hľadáme a nachádzame, tým viac ho milujeme; čím viac ho milujeme, tým viac rastie túžba po ňom, znova ho hľadať.*

Hľadať Boha znamená pýtať sa samých seba na zmysel toho, čo sa deje a vidieť zmysel, ktorý dáva nášmu životu chuť a podstatu. Iba vtedy, keď znovu objavíme samých seba, keď znovu získame svoju stratenú ľudskosť tým, že ju vyslobodíme z „otročstva vecí“, budeme môcť znovu objaviť Boha, a teda aj šťastie.

Hľadanie a nachádzanie je zákon našich vzťahov, tajomstvo ich dozrievania, ale aj jeden z dôvodov, ktorý ich robí krásne a zároveň komplexné. Vidieť brata a setru ktorí hľadajú seba ... blízkych ... Boha ..., možno nemotorným a niekedy zmäteným spôsobom, je impulz a výzva, ktoré nám pomôžu zvládať ťažkosti a konflikty, ktoré nechýbajú v našom spoločnom hľadaní - v našich vzťahoch, rodinách, komunitách.